

- Araştırma Makalesi -

**#SIGORTA SEKTÖRÜNDE
SİBER RİSK - SİBER SIGORTA***
*(CYBER RISK ON INSURANCE SECTOR
- CYBER INSURANCE)*

Av. Dr./Atty. Dr. Ahmet KARAYAZGAN**

ÖZ

Bu çalışma ile, halen bir çoğumuzun sınırlı kavrayabildiği bir riskin unsurları ve buna karşı bir tedbir olarak siber sigorta hakkında sigorta şirketleri, avuklatları ve iş insanların dikkatinin çekilmesi amaçlanmıştır. Bugün daha önce manuel olarak yürütülmekte olan birçok işlem günümüzde yerini bilgi teknolojilerine bağlı süreçlere bırakmıştır. Bu nın risk noktasında karşılığı ise, siber riskler olmuştur. Diğer bir deyişle, data ihlalleri veya software sistemlerinin çökmesi gibi riskleri öngörebilmek veya bunlara karşı önlem alabilmek konusundaki ihmal veya yetersizliklerden kaynaklı olarak karşılaşılabilen risklerdir. Bu riskin büyülüğu ve önemine dikkat çekerken, buna karşı koruyucu mekanizmalarından birisi olarak siber risk sigortasına dikkat çekilmesi yerinde olacaktır. Sigorta sektörü de bu türlü siber risklere karşı sessiz kalmamış ve sigorta ürünleri geliştirmiştir. Sigorta ürünleri, kişilerin (sigortalıların) doğrudan kendilerinin bu sebeple maruz kalacağı zararlara karşı teminat verebilirken, bu kişilere (sigortalılara), anılan riskler neticesinde üçüncü kişilerden gelecek zarar taleplerine karşı da koruma sağlayabilmektedir. Ancak bu teminat, geleneksel sigortalardaki fiziki kayıp ve zarardan farklı olarak rastlantı eseri ve sessizce ortaya çıkabilmektedir. Bu nedenle bu türlü risklere karşı geleneksel sigortaların koruma sağla-

^H Hakem denetiminden geçmiştir.

* Bu makale 25.12.2019 tarihinde Yayınevimize ulaşmış olup, 15.01.2020 tarihinde birinci hakem; 20.01.2020 tarihinde ikinci hakem onayından geçmiştir.

** ahmet@karayazgan.av.tr, ORCID ID: orcid.org/0000-0002-2652-9987

Bu makaleye atıf için; KARAYAZGAN, Ahmet, "Sigorta Sektöründe Siber Risk-Siber Sigorta" Legal Hukuk Dergisi, Cilt No.: 18, Sayı No.: 205, 2020, s. 133-220.

ması, oldukça hukuki tartışmayı gündeme getirirken, sigorta sektörü bu risklere özgü teminat sağlayan ve bu ürünü özgü ön şart, kapsam ve istisnalar dahil özel şartları içeren sigorta ürünlerini geliştirmiştir ve piyasaya sunmuştur. Bu türlü bir sigorta ürünü ile karşılaşıldığında doğru bir değerlendirme yapabilmek bakımından en azından asgarısında işleyişi ve içeriği hakkında bilgiye sahip olunması son derece önemlidir.

Anahtar Kelimeler: Siber riskler, birinci taraf teminatlar, üçüncü taraf teminatlar, siber sigorta

ABSTRACT

With this study, it is aimed to draw the attention of insurance companies, lawyers and business people about the elements of a risk that many of us still have limited understanding and as a measure against this cyber insurance. Today, many previous manual processes are replaced by the processes heavily dependant on information technology. The result is substantial exposure to cyber risks. In other words, these are risks that may arise due to negligence or inadequacy in predicting or taking precautions against data breaches or collapse of software systems. While drawing attention to the magnitude and importance of this risk, it would be appropriate to draw attention to cyber risk insurance as one of the protecting mechanism. The insurance industry did not remain silent against such cyber risks and developed the insurance products. While insurance products can provide security against the losses that people (insureds) are directly exposed to for this reason, they can also protect against the loss claims from third parties against the people (insureds) as a result of the mentioned risks. However, this coverage may occur by chance and silently, unlike the physical losses and losses in traditional insurance. Therefore, while the protection of traditional insurances against such risks brings up a lot of legal discussions, the insurance industry has developed and introduced insurance products that provide the specific coverages to these risks and contain specific terms and conditions, including pre-requisites, scope and exceptions specific to this product. When faced with such insurance product, it is extremely important to have information about its working mechanism and content at least on a minimum level in order to make an proper assessment.

Keywords: Cyber risks, first-party guarantees, third-party guarantees, cyber insurance

* * *

1. SİBER RİSKLER

1.1. Siber Risk Kavramı

BIT'in yaygın kullanımı yaşam kalitesini ve ekonomik refahı arttırmırken, aynı zamanda yeni tip tehditler yaratmış, modern toplumun savunmasızlığını artırılmıştır. Küçük organizasyonlardan büyük küresel şirketlere, dünyanın dört bir yanındaki organizasyonlar hızla dijital bir dönüşüm geçirmektedir. Hizmetler ve müşteriler giderek daha fazla çevrimiçi hale geldikçe ve daha fazla cihaz internete bağlı hale geldikçe, şirketler verimlilik ve verimlilik artışı kazanmaktadır. Ancak yine de dijitalleşme, bilgisayar sistemlerinin kasıtlı olarak kötüye kullanımı dahil olmak üzere bilgisayarların, teknolojiye bağlı girişlerin ve ağların, siber saldırılarının ve insan hataları ile teknolojinin kötüye kullanımı veya yanlış işletimi ilke işleri daha kırılgan hale getirmektedir (Bart van Liebergen, 2017, s. 1)

Gelişmekte olan siber risk ortamına karşılık, Avrupa'da veri gizliliği hukuku sürekli bie şekilde gelişmektedir. Bu ise, organizasyonların veri kullanımıyla ilgili olarak, daha önce olduğundan daha büyük sorumluluk riskleriyle karşı karşıya kalmalarına yol açmışlardır. Ancak, veri koruma söz konusu yasal reform, Avrupa'da değişen yasal ve düzenleyici alanın sadece bir yönüdür. Diğer yasal gelişmeler, daha genel olarak veri gizliliği ve siber riskle ilgili konularda organizasyonlara daha fazla yasal ve düzenleyici sorumluluk yüklenmesine yönelik bir eğilime işaret etmektedir. (Norton Rose Fulbright, 2016, s. 3,4).

Bir araştırma'ya göre önemli saldırılara dair tehlike trendi yllar bazında artış gösterirken, son 8 ylda 7.1. milyardan fazla kişinin kimliğinin, veri ihlali suretiyle deşifre edilmişdir, Örneğin 2014 yılı için 1.2 milyar, 2015 yılında 564 milyon ve 2016 yılında 1.1 milyar; 10 milyondan fazla kimliğin bir seferde deşifre edildiği olay sayısı ise, 2014 yılı için 11, 2015 yılı için 13 ve 2016 yılı için 15 olarak gerçekleşmiştir (Marsh & Mc Lennan Companies / Global Risk Center, 2018, s. 5). Siber saldırılardan son 12 aylık sürede etkilenen mağdur sayısına bakılarak tespit edilen sektörlerin başında, %26 ile enerji sektörü gelmekte, bu %25 ile sağlık sektörü ve perakende ve toptancılar; %22 ile üretim, %19 ile altyapı; %17 ile finansal sektör, %15 ile otomotiv ve profesyonel